

Teie fotball – fair play

Dette vil vi at alle trenere og lagledere leser og er seg bevisst

Kilde: <https://www.fotball.no/barn-og-ungdom/verdier-og-virkemidler/trenervett/#74429>

Fair Play er samlebegrepet for vårt verdiarbeid. Fair play-arbeidet er grunnlaget for vårt omdømme og våre handlinger, og synliggjør hvordan fotballen tar en oppdragende rolle overfor barn og ungdom. Fair play handler om overordnede verdier, respekt for andre mennesker og om å forsterke vennskap.

Dette fokuset på etikk gjør fotballen til den viktigste aktøren i holdningsarbeid ved siden av hjem og skole. Fair play handler om det som skjer på og utenfor fotballbanen, og er den verdibaserte normen som skal gjennomsyre all aktivitet på alle nivåer, herunder respekt for, og etterlevelse av gjeldende regelverk, retningslinjer og verdisett.

*Det finnes én ferdighet som er viktigere enn alle fotballferdigheter til sammen.
Den ferdigheten heter sosiale ferdigheter.*

Det handler om hvordan vi som trenere er bevisst på å få spillerne til å:

- jobbe med å samhandle med andre på en god måte hver dag
- kjenne til og etterleve de kjøreregler gruppa har på og utenfor banen
- respektere ferdighetene til medspillere og få fram disse ferdighetene sammen med andre i enda større grad
- bry seg, i med- og motgang, om andre enn seg selv
- bygge opp hverandres selvtillit, ikke bare med utgangspunkt i fotballen, men også på den sosiale arenaen
- ta ansvar for både egen og medspillernes utvikling og trivsel

Ansvar for norsk fotballs omdømme og utvikling

Har trenerne i en liten, mellomstor eller stor barne- og ungdomsklubb et ansvar for norsk fotballs omdømme og utvikling? Ja, som barne- og ungdomsfotballtrenere og spillerutviklere har vi et like stort ansvar som både generalsekretæren og presidenten i Fotballforbundet – men et litt annerledes ansvar.

Trenerne er viktige brikker, de skal sørge for en trygghets- og mestringsarena for våre jenter og gutter i hverdagen. De skal vise – i handling – at alle er like mye verdt, til og med motstanderlaget. Viser vi kunnskap, kombinert med klokskap i praksis, blir Fair play-hilsen etter hver kamp en manifestasjon på at alle er like mye verdt. Hvis ikke er det ingenting verdt.

Jeg er selv min beste og verste trener. Det handler om at trenere i barne- og ungdomsfotball har sin viktigste egenskap i selvregulering og evaluering. Var jeg god i dag? Gjorde jeg det jeg hadde tenkt? Så jeg alle? Om ikke annet så er et blikk, et blunk, et klapp på skulderen nok.

Min verden vil aldri bli den samme som spillernes. Jeg er mindre sårbar fordi jeg er voksen. Jeg har mindre tid fordi jeg jobber ved siden av. Jeg har mindre innlevelse i aktiviteten fordi jeg står på sidelinjen. Jeg har mindre forståelse for en feilpasning, fordi jeg ville slått den bedre selv.

Har jeg mindre aksept for alt dette, er jeg ute å kjøre som trener.

Jeg vil ikke være mindre, men større, gjennom å skape trygghet, støtte, inspirere, bygge opp og ufarliggjøre. Jeg ønsker å være større, gjennom en større og lengre tanke, ikke gjennom det kortsiktige resultatet. Dette er øving for noe som skal gi resultater senere i livet. Det er en bit av et stort puslespill. Jeg legger en brikke, som skal hjelpe spillerne til å legge resten, fordi jeg la en viktig brikke først.

Stig Inge Bjørnebye

Fair play-møtet – gir oss en skikkelig fotballfest!

I en fotballkamp skal glede, mestring, jevnbyrdighet og god oppførsel dominere. Derfor innfører vi et Fair play-møte i forkant av kampstart i barne- og ungdomsfotballen. Trenerne er de viktigste rollemodellene for god eller dårlig oppførsel på og rundt banen. Fair play-møtet skal både skape en felles forståelse og være forpliktende.

Barnefotball 6–12 år

Hjemmelagets trener tar initiativ til et Fair play-møte mellom trenerne og dommeren før kampen. Utgangspunktet for en jevn og utviklende kamp er NFFs barnefotballregler. Gå gjennom følgende punkter på møtet og gjør tydelige avtaler:

Spillet:

1. Det skal ikke være høyt press ved igangsetting fra motstanders keeper ved dødball (spilleregel 16).
2. Ekstra spiller kan settes inn ved fire måls differanse (spilleregel 3).
3. Målsparkregelen og tilbakespillsregelen benyttes (spilleregel 12 og 16).
4. Når kampen er ujevn – hvilke andre virkemidler skal vi benytte for å få den jevnere?

Rammene:

1. Husk Fair play-hilsen før og etter kampen.
2. Foreldre, foresatte og publikum finner sin plass på motsatt side av lagleder- og spillersiden.
3. Det må være enighet om å gjøre dommeren god.
4. Husk at god oppførsel også gjelder i tøffe og vanskelige situasjoner.

Trenerne avslutter Fair play-møtet med Fair play-hilsen.

Foto: Per Åge Eriksen

Trenervett i barnefotballen

Retningslinjene for trenervett

De viktigste ferdighetene til treneren min i barneåra var rettferdighetsans, humør og evnen til å skape artige treninger.

Oppsummering av svar fra 100 landslagsspillere.

Som trener er jeg et forbilde for spillerne mine. Da er det viktig at jeg utviser trenervett:

1. Jeg er her for spillerne, ikke for meg selv.
2. Jeg ser og hører meg selv «utenfra» og spillerne «innenfra».
3. Jeg velger å være positiv, for jeg vet at min oppførsel – både positiv og negativ – smitter over på andre.
4. Jeg påvirker både spillerne mine, «benken» min, dommeren, motstanderlaget og publikum gjennom positiv språkbruk og kroppsspråk.
5. Jeg ønsker å være et godt forbilde for spillerne mine og en god ambassadør for fotballen og klubben min.

Trenervett gir kampvett:

1. Gjennom Fair play -møtet er jeg med på å skape en god fotballopplevelse for alle.
2. Jeg samarbeider med motstanderlagets trener om å skape jevnbyrdighet i kampen.
3. Alle er like mye verdt. Jeg sprer både spilletid og oppmerksomhet.
4. Jeg er utviklingsorientert og veileder spillerne mot neste spillsituasjon. Jeg gjør dommeren god og henger meg ikke opp i dommeravgjørelser.

5. Jeg er forberedt på at temperaturen kan bli høy, men jeg, «benken» min og spillerne mine skal takle det positivt og konstruktivt.

Klarer jeg å etterleve dette, er jeg godt rustet til å være barnefotballtrener.

Foto: Per Åge Eriksen

Ungdomsfotball 13–19 år

Dommeren, eller hjemmelagets trener hvis det ikke er oppsatt dommer, tar initiativ til et Fair play-møte mellom dommeren og trenerne før kampen.

Gå gjennom disse punktene på møtet og gjør tydelige avtaler:

1. Husk Fair play-hilsen før og etter kampen.
2. Foreldre, foresatte og publikum finner sin plass på motsatt side av lagleder- og spillersiden.
3. Trenere/lagledere har ansvar for å skape et godt Fair play-klima under kampen.
4. Det må være enighet om å gjøre dommeren god.
5. Husk at god oppførsel også gjelder i tøffe og vanskelige situasjoner.
6. Etter loddtrekningen gjennomfører dommer og kapteiner «Fair play-hilsen».

Trenerne avslutter Fair play-møtet med «Fair play-hilsen».

Trenervett i ungdomsfotballen

Retningslinjene for trenervett

De viktigste ferdighetene til min trener i ungdomsårene var at treneren var der når det gikk tungt, satte krav når det gikk lett, hadde humør, var rettferdig og hadde peiling på fotball.

Oppsummering av svar fra 100 landslagsspillere

Som trener er jeg et forbilde for spillerne mine. Da er det viktig at jeg utviser trenervett:

1. Jeg er her for spillerne, ikke for meg selv.
2. Jeg ser og hører meg selv «utenfra» og spillerne «innenfra».
3. Jeg velger å være positiv, fordi jeg vet at min oppførsel – både positiv og negativ – smitter over på andre.
4. Jeg påvirker både mine spillere, «benken» min, dommeren, motstanderlaget og publikum gjennom positiv språkbruk og kroppsspråk.
5. Jeg ønsker å være et godt forbilde for spillerne mine og en god ambassadør for fotballen og klubben min.

Trenervett gir kampvett:

1. Gjennom Fair play-møtet er jeg med på å skape en god fotballopplevelse for alle.
2. Jeg tar spillerne med på råd. Jeg har autoritet, men er ikke autoritær.
3. Alle er like mye verdt. Jeg sprer både spilletid og oppmerksomhet.
4. Jeg er utviklingsorientert og veileder spillerne mot neste spillsituasjon. Jeg gjør dommeren god og henger meg ikke opp i dommeravgjørelser.
5. Jeg er forberedt på at temperaturen kan bli høy, men jeg, «benken» min og spillerne mine skal takle det positivt og konstruktivt.

Klarer jeg å etterleve dette, er jeg godt rustet til å være ungdomsfotballtrener.

Foreldrevettregler

For å få et godt klima på og utenfor banen, så er det avgjørende å ha gode relasjoner og en god dialog med foreldregruppa. Det er viktig å klargjøre klubbens verdier, retningslinjer og lagets kjøreregler overfor foreldrene, slik at de blir bevisst sin rolle. Foreldremøter er en god arena for å skape og vedlikeholde denne bevisstheten. Bruk gjerne Foreldrevettreglene som en inngang til foreldremøter.

1. Støtt opp om klubbens arbeid – gjennom foreldremøter forankres fotballens og klubbens verdisyn.
2. Møt fram til kamper og treninger – du er viktig både for spillerne og miljøet.
3. Gi oppmuntring til alle spillerne i med- og motgang – dette gir trygghet, trivsel og motivasjon for å bli i fotballfamilien lenge.
4. Vi har alle ansvar for kampmiljøet – gi ros til begge lag for gode prestasjoner og Fair play.
5. Respekter trenerens kampløse – konstruktiv dialog om gjennomføring tas med trener og klubb i etterkant.
6. Respekter dommerens avgjørelser – selv om du av og til er uenig!
7. Det er ditt barn som spiller fotball. Opptre positivt og støttende – da er du en god medspiller!

Det handler om respekt – ikke sant?

Mer nysgjerrig på trenerrollen?

Ønsker du å fordype deg mer i trenerrollen i barne- og ungdomsfotballen? Da er NFF Grasrottrener kurset for deg. NFF Grasrottrener er bygget opp av fire delkurs:

Grasrottrener 1: Barnefotballkurset (6–8 år)

Grasrottrener 2: Barnefotball – flest mulig med kvalitet (9–10 år)

Grasrottrener 3: Mot ungdom – lengst mulig (11–12 år)

Grasrottrener 4: Ungdomsfotball – flest mulig – best mulig (13–19 år)

Du finner mer informasjon her: www.fotball.no/trener/grasrottrener/